

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

A hazai felsőoktatás - minőség tanácsadói szemmel

Előfutárok

Bodor Pál CMC

Tunkli Gábor CMC

Budapest, 2010. július 2.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

FOI-k néhány adata (2009/2010)

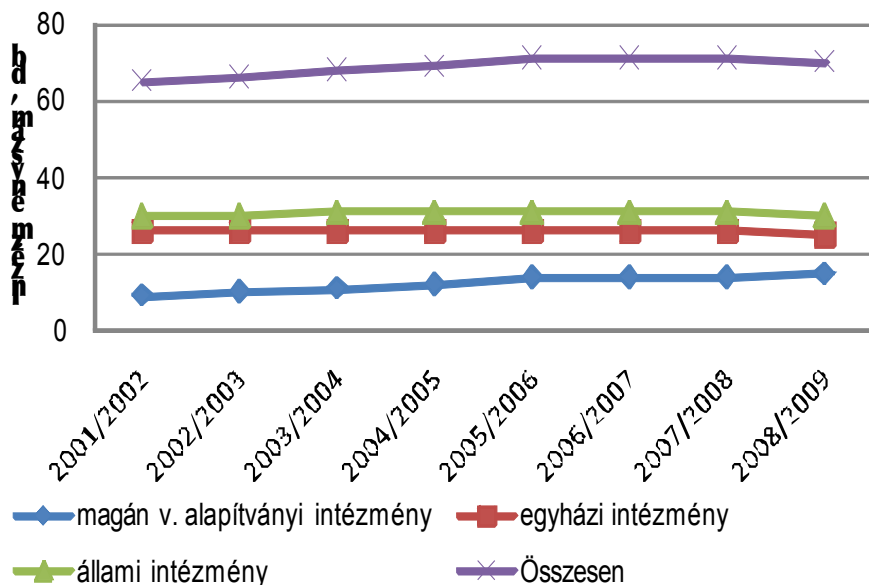
- Intézmények száma: 69 db
- Oktatók száma: 21.934 fő
- Hallgatók száma: 370.331 fő
- Költségvetési támogatás 230-240 Mrd Ft/év
(GDP kevesebb, mint 1%)

Forrás: KSH. sajtó

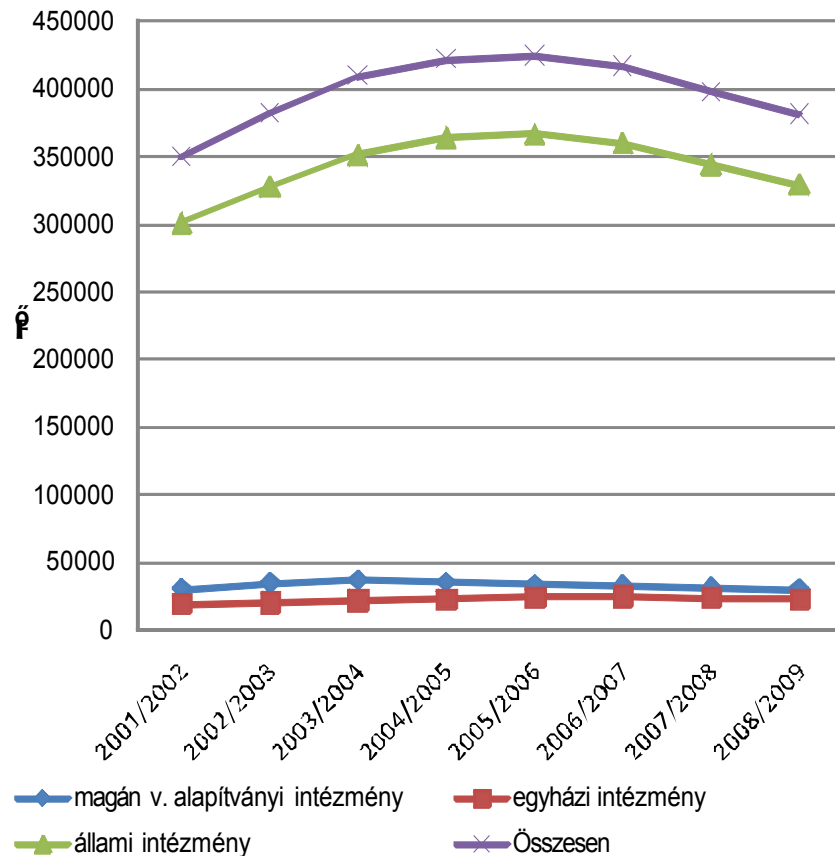

Szereplők számának alakulása a hazai FOI-kban

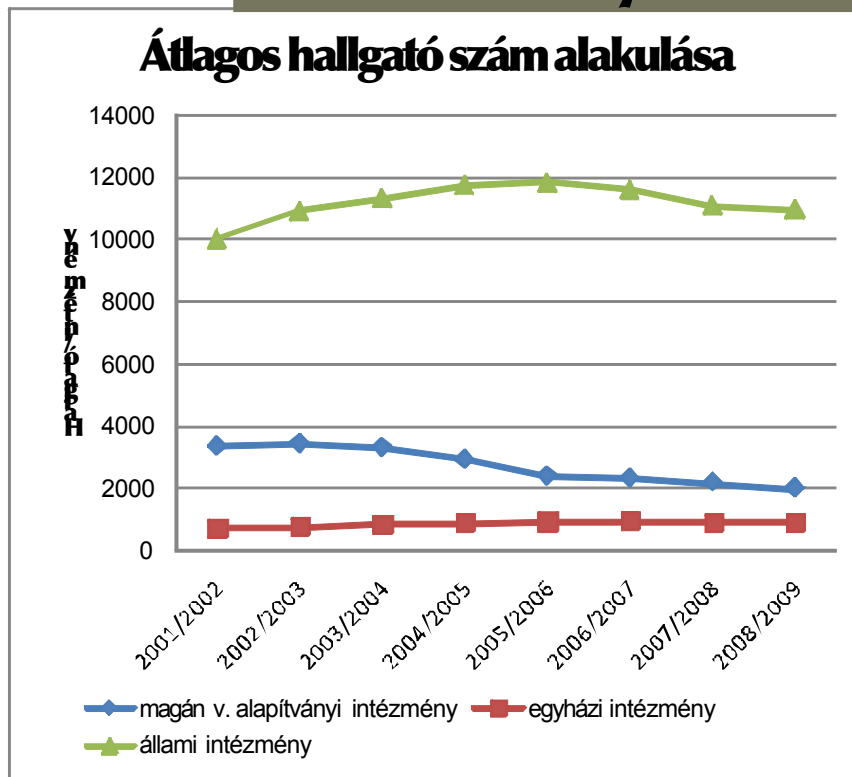
Felsőkt-i intézmények száma

Hallgatói szám

Szereplők számának alakulása a hazai FOI-kban: folyamat

Konklúziók:

- Szegmensenként eltérő dinamika, leginkább érdekes a magán és alapítványi fenntartású intézményeknél volt.
- A méretgazdaságosság komoly kihívás lehet.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

A FOI-k sajátosságai - szemelvények

Négy nézőpont:

- Piaci
- Jogszabályi környezet
- Működési mód
- Szervezeti kultúra

Megjegyzés: lehetnek további szempontok is.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

FO piaci sajátosságok – minőség tanácsadói szemmel

- Demográfiai, gazdasági és politikai kitettség.
- Korlátozott számú szereplő.
- Vegyes fenntartói háttér (állami, egyházi, magán).
- Vegyes finanszírozás: fenntartó, hallgató és K+F.
- Koncentráció (jogi és gazdasági okokból).
- Infrastruktúra jellegű befektetés (hosszú megtérülés).
- Éleződő verseny várható hallgatókért, forrásokért (→ brand építés).

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

FOI jogkörnyezeti sajátosságok – minőség tanácsadói szemmel (2.)

- Léteznek belépési minimum feltételek (MAB akkreditáció).
- Törvényi keretek szabályozzák az állami finanszírozást, testületeket, egyeztetési pályákat.
- EU-s követelmények (Bologna) és „lazább” irányelvek (pl. ENQA) térnyerése.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

FOI néhány sajátossága – minőség tanácsadói szemmel (3.)

Működés kettősége

- **Oktatás** → ismétlődő folyamatok, „sorozatgyártás”
 - Vevő helyett inkább érdekelt felek.
 - A hallgató egyben részese a folyamatnak.
 - A munkaerőpiac szereplői nehezen azonosíthatóak, szólíthatók meg.
 - A társadalom nem fogalmazza meg elvárásait. Sem állami, sem civil úton.
- **K+F+I** → projekt jellegű működés
 - Érdemi K+F+I a intézmények kb. 40-50 %-ban van.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

FOI-k néhány sajátossága – minőség tanácsadói szemmel (4.)

Kulturális sajátosságok

- 2-375 éves hagyományok, porosz és angolszász háttér.
- Nincs teljesítménykényszer (← nehezen mérhető a teljesítmény, nincs érdemi ellenőrzés...).
- Nagy szabadság a részeknek, egyéneknek → szabályozási, irányítási nehézségek.
- Tekintélyelvűség és szakterületi elmélyültség → a külső, „más” (pl. tanácsadói) tudás kezelése.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

Minőségszakmai előzmények

- Szabvány alapú megközelítések:
 - léteznek ISO 9001 szerint tanúsított FOI-k (kb. 20?).
 - Specifikus szabványok megjelenése (pl. ENQA).
- TQM: van rá – igaz, főleg külföldi - példa
- Minőség díj jellegű megközelítések
 - FMD: nem teljesen kidolgozott működési, szakmai szabályokból származó kisebb nagyobb anomáliák.

KIVÁLÓSÁG
TANÁCSADÓ CSOPORT

Mi lehet a minőség tanács-adás szakma értékajánlata?

- Például
 - Teljesítmény mérés, értékelés (egyén, szervezet)?
 - Beválás vizsgálat (DPR)?
 - Működésfejlesztés (folyamatos és áttöréses)?
 - Az érintett (stakeholder) központúság erősítése?
 - Projekt (pl. K+F) minőségbiztosítás?
 - Milyen helyzetekben (pl. integráció, hatékonyság javítás, brand építése) tud értéket hozzáadni ?
 - ...